

Виставка літератури

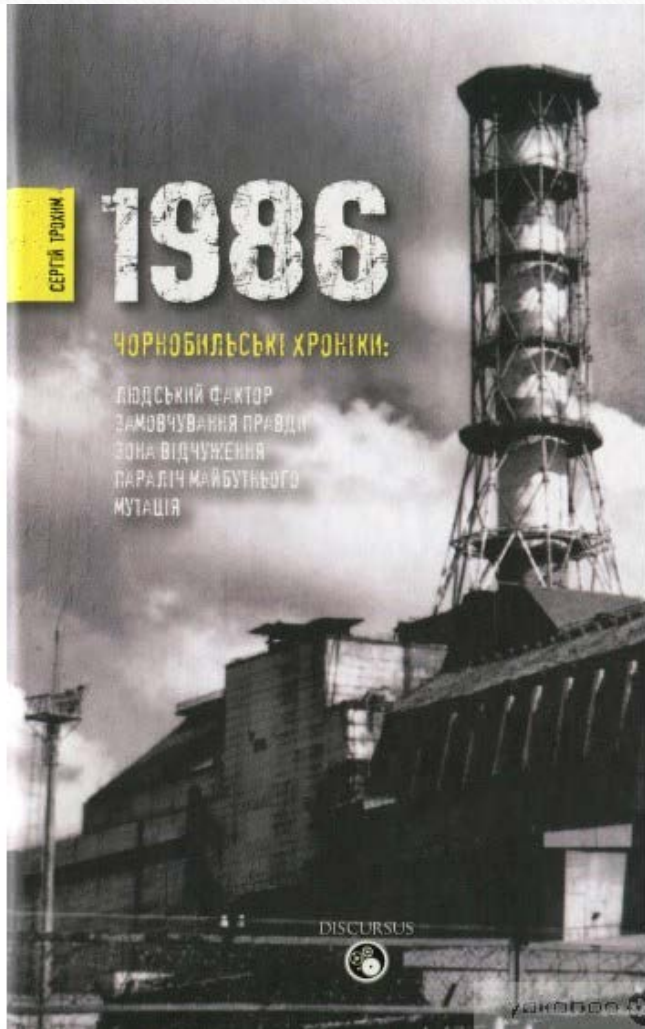

**«Чорнобиль –
довгий слід трагедії»**

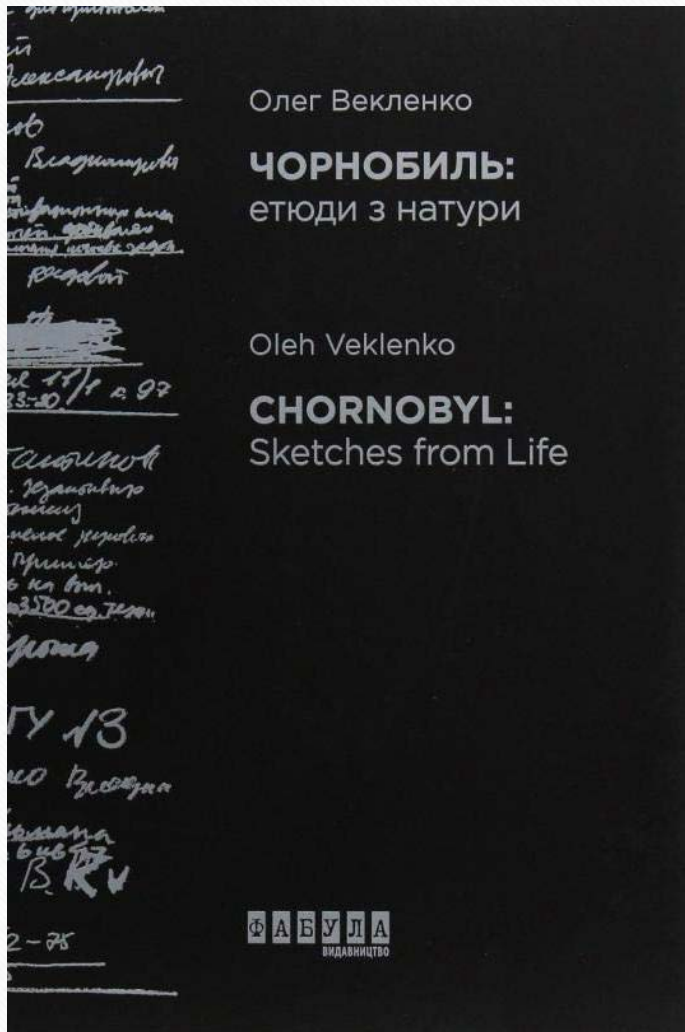
Плохій, Сергій
Чорнобиль. Історія ядерної катастрофи / Сергій
Плохій ; пер.: Владислав Махонін, Євген
Тарнавський. – Харків : Фоліо, 2019. – 400с.

- Ця книга є першою історією Чорнобильської катастрофи від вибуху 26 квітня 1986 року до закриття станції у грудні 2000-го. Чим для України був Чорнобиль? Національною трагедією, величезною психологічною травмою, важкою ношею для економіки. Чорнобиль вибухнув не тільки через помилки персоналу, нехтування правилами безпеки і проблемами з конструкцією реактора, але також через систему, яка обгородила ядерну енергетику завісою секретності. Радянська система не дозволяла поширювати інформацію про попередні аварії навіть серед фахівців. Це зробило нову масштабну аварію неминучою.

Трохим, Сергій.
1986. Чорнобильські хроніки / Сергій Трохим. –
Івано-Франківськ : Discursus, 2016. – 224 с.

- У книзі розповідається про те, як через об'єктиви телекамер українських журналістів світ дізнавався, що ж реально відбувалося в зоні відчуження. Автор не тільки торкається фактів з історії трагедії Чорнобиля. Він доводить, що ця масштабна катастрофа стала саме тією безповоротною подією в історії Радянської імперії, що призвела до її розпаду. Зоря Полин – прикінцевий акорд сумної мелодії, що передує остаточному фіналу. Далі – агонія величезної країни.

Векленко, Олег.

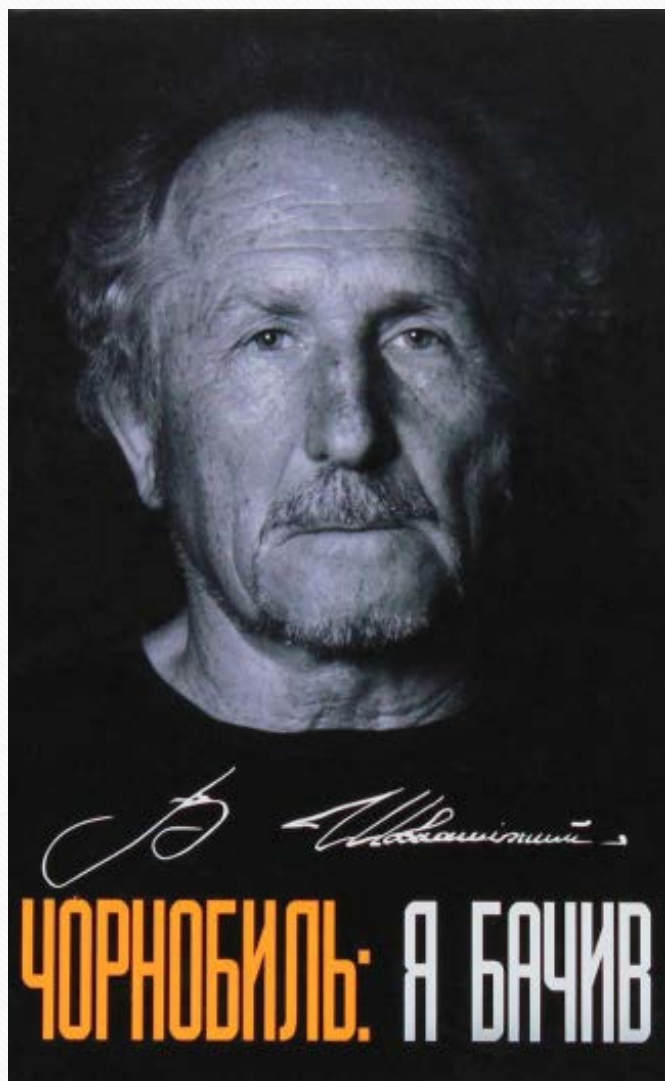
Чорнобиль: етюди з натури / Олег Векленко ;
пер. англ.: Світлана Орлова. – Харків : Фабула, –
2019. – 144 с.

- Книжка спогадів учасника ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, художника, професора Харківської державної академії дизайну і мистецтв Олега Векленка про його особисті відчуття, пережиті в період перебування в Чорнобилі в травні-червні 1986 року. Автор розказує, яким було повсякденне життя ліквідаторів у таборі неподалік станції, про примітивні засоби захисту і про те, що усвідомлення справжньої небезпеки прийшло набагато пізніше. Щирі історії про ті дні написані живою мовою і доповнені авторськими малюнками та фотографіями.

Біль і тривоги Чорнобиля / упоряд. Ю.В. Сафонов. – Київ : ВАТ «Київправа», 2006. – 288 с.

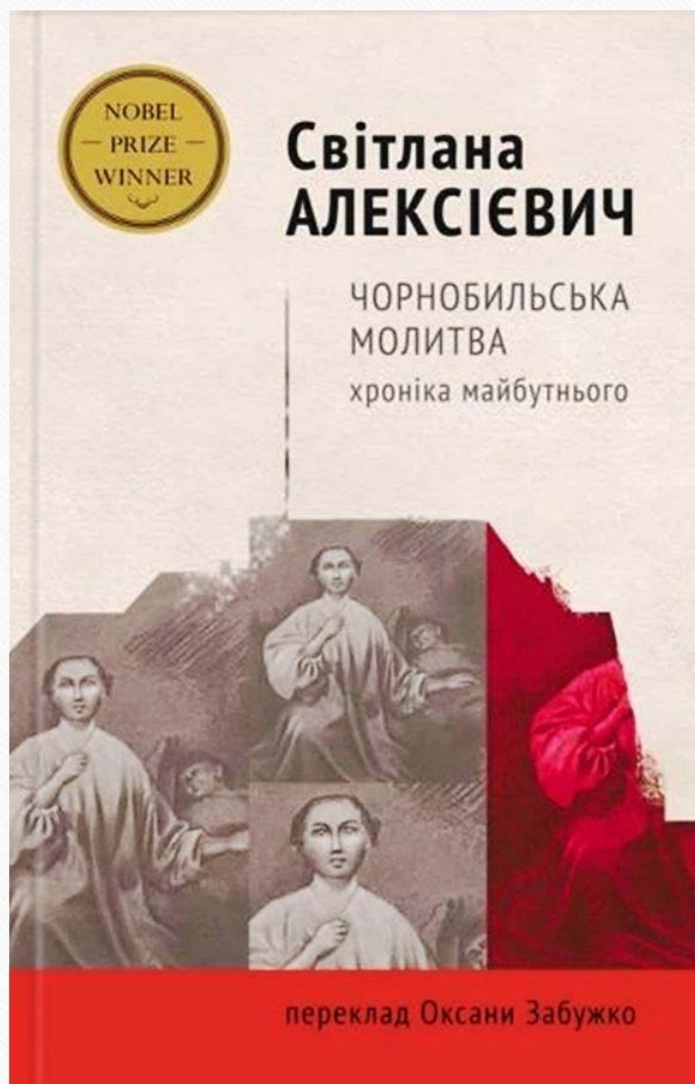
- Книга «Біль і тривоги Чорнобиля» – колективна розповідь про найбільшу техногенну катастрофу в історії людства. Автори, що були безпосередніми свідками і учасниками ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, діляться своїми спогадами про тривожні для України й усього світу дні весни і літа 1986-го, розмірковують над долями чорнобильців, болючими проблемами відчуженої тридцяти кілометрової зони і самої станції, розглядають і прогнозують розвиток ситуації навколо ЧАЕС.

Шовкошитний Володимир.

Чорнобиль: Я бачив : повість / Володимир Шовкошитний ; ред. Галина Шовкошитна. – Вид. 3-тє, перероб. й допов. – Київ : Український пріоритет, 2019. – 326 с.

- Художньо-документальна повість “Я бачив” – це нова спроба одного з провідних українських сучасних письменників Володимира Шовкошитного, самовидця Чорнобильської аварії й активного ліквідатора її наслідків, поєднати воєдино літературу пам’яті й літературу факту. Адже, на його думку, не існує жанрів поза життям, а воно, життя, є жанром всеохопним. Отож, у творі поєднані спогади очевидців найбільшої техногенної катастрофи в історії людства, учасників ліквідації її наслідків, простежені долі літературних героїв, проаналізовані техногенні, економічні, соціальні й медичні наслідки наймасштабнішого рукотворного лиха, показані перспективи повернення забруднених територій в народногосподарський обіг. Ця книга дає відповідь на головні питання, що постали після Чорнобиля. У книзі спростовується безліч міфів, зокрема, породжених серіалом каналу НВО “Чорнобиль”.

Алексієвич, Світлана.

Чорнобильська молитва: хроніка майбутнього : роман / Світлана Алексієвич переклад і післямова Оксани Забужко. – Київ : Комора, 2016. – 285 с. – Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Alexsiievych_Svitlana/Chornobylska_molytva_khronika_maibutnoho.pdf?

У 2019 році НВО зняли серіал «Чорнобиль», сюжет якого частково побудований на книзі Світлани Алексієвич. «Чорнобильська молитва» – це сповідь очевидців, це крик про зруйновані життя, це горе тисяч людей. Роман побудований на основі інтерв'ю з потерпілими від аварії на ЧАЕС: пожежниками, ліквідаторами, їхніми родичами, місцевими мешканцями. Книга перевертає світогляд і змушує переосмислити цінність людського життя. Переклад на українську та післямова Оксани Забужко.

- Маркіян Камиш – феномен, який, очевидно, повинен був з’явитися. Це сталкерська література. І він не самотній: є цілий ряд такої літератури, яка більшою чи меншою мірою є документальною. Маркіян працює в жанрі художньої літератури.
- Камиш цікавий тим, що по-новому говорить про долю чорнобильського свідка, оскільки є дитиною свого батька-ліквідатора, який був в Чорнобилі. Очевидно, що десь в дитинстві він чув про це. Це покоління, народжене після катастрофи, яке говорить про своє право говорити про Чорнобиль. Не чути того, що говорять батьки, а говорити самому і стати свідком. Соціологи говорять про те, що старше покоління не хоче їхати у Чорнобиль, бо не хочуть наново переживати свої страхи. Натомість молодше покоління якраз хоче поїхати туди, щоб перевірити страхи своїх батьків. Тому в особі Камиша ми маємо дуже цікавий феномен повторного свідка.
- По-друге, для покоління Маркіяна зона і Чорнобиль – це не страшна потвора, в них починається роман із зоною. Камиш мапує зону так само, як інші сталкери, описує переходи від села до села, де він був. Він оживляє зону. Він захоплений нею.

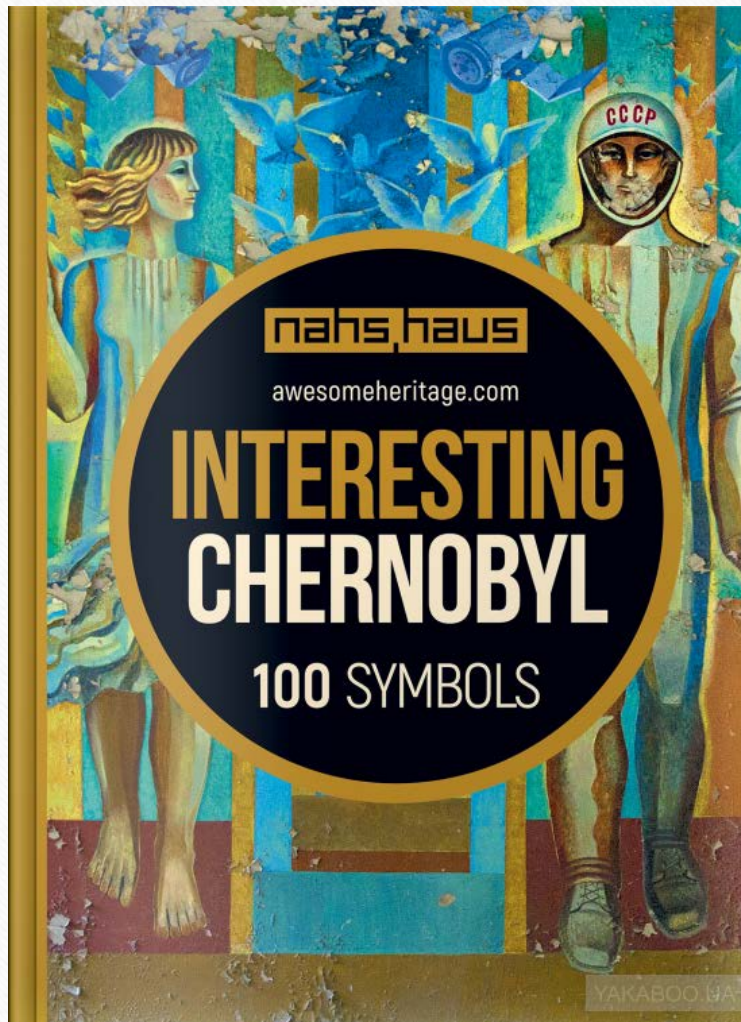

Іван Драч

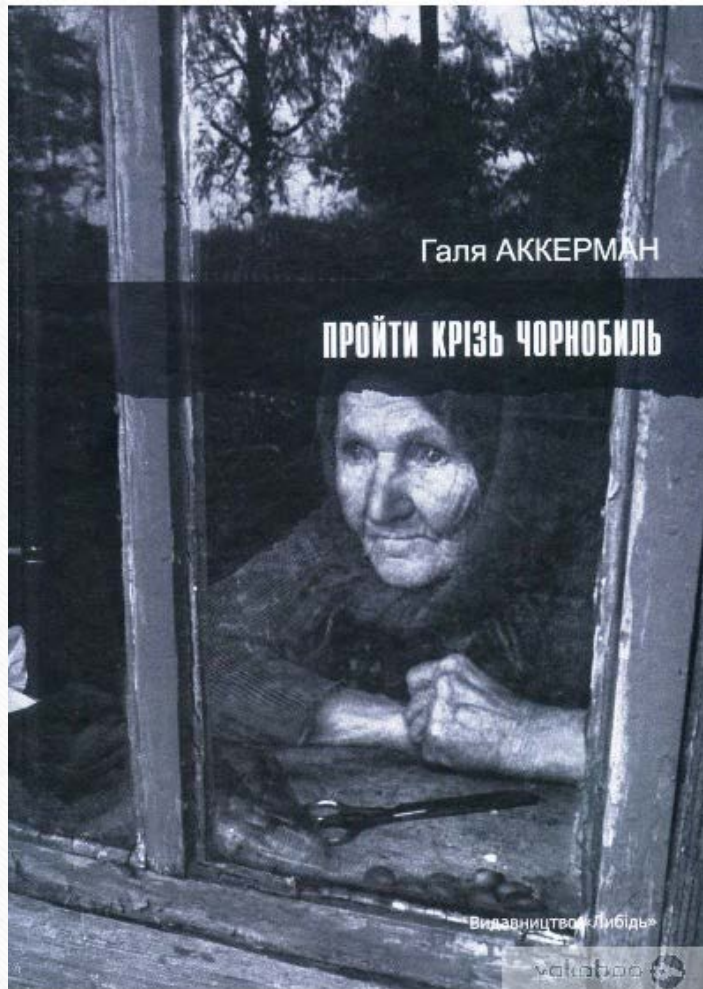

Чорнобильська Мадонна

- Український письменник Іван Драч свого часу у вірші «Поліська легенда» (1976) оспівав створення Чорнобильської АЕС. Пізніше, 1988 року, у поемі «Чорнобильська Мадонна» Драч переосмислив власні погляди на атомну енергетику.
- Це було болюче прозріння, повернення до першовитоків, зосереджених в основних образах-символах – Мадонні, яка в ядерний вік набуває обрисів матері (вона колише у своїх руках хворе дитя – планету Земля) та українському Поліссі, що зберігає безліч пластів національної історії (безперервний ланцюжка поколінь, чия пам'ять була обірвана озвірілим атомом). Коли наука декларує своє безсилля перед своїми ж плодами, єдиним засобом протидії ядерному лихові лишається молитва і віра в диво.

- У цій книзі зібрані 100 захопливих і в той же час лаконічних статей, що розповідають про найважливіші і найцікавіші символи Чорнобильської зони відчуження: від, власне, Чорнобильської атомної станції та міста Прип'яті, до окремих монументів радянської епохи, автоматів з газованою водою, таксофонів і інших об'єктів, що дають уявлення про життя типового успішного містечка СРСР 1980-х. Читач дізнається, як сталася катастрофа, здійснить прогулянку по покинутих військових об'єктах, включаючи велетенський радар «Дуга», побачить кладовища техніки ліквідаторів аварії, загляне в квартири жителів Прип'яті, кинуті на наступний день після страшного вибуху, познайомиться з гігантськими сомами і майже ручним лисом Семеном.

Аккерман Галя.

Пройти крізь Чорнобиль / Галя Аккерман ;
пер. з фр. П. Таращука. – Київ : Либідь, 2018. –
168 с. – іл.

- Книга есеїв французької авторки Галі Аккерман «Пройти крізь Чорнобиль» – це унікальний путівник по клаптиках долі людей, які живуть у зоні відчуження й досі. Читаючи ці історії, постійно дивуєшся людській винахідливості та здатності при звичаїтись до критичних умов. Інтелектуальне переосмислення авторки уже написаних книг на цю тему дає певний рівень критичного підходу до розуміння події.

- Чорнобиль як місто, як атомна електростанція, як Зона відчуження, як трагедія і як символ. Цю книжку створено, щоб пояснити катастрофу людям, які народилися вже далеко по ній. Аби «Чорнобиль» був не просто словом, за яким упізнають Україну, а усвідомленим історичним досвідом. Його тут показано в кількох вимірах: технічному, емоційному, природничому, політичному. Ілюстрації студії «seri/graph». — Київ: Портал, 2020.
- Літературно-художнє видання для середнього і старшого шкільного віку Науковий редактор Олексій Бреус.
- Унікальність видання – це складові, що допомагають дорослим знайти правильні слова для обговорення психологічних моментів з дітьми та глибшого розуміння історичного контексту: – друкована книжка – детальний бекграунд за QR-кодом – ігрова закладка.
- Відеоогляд видання «Реактори не вибухають. Коротка історія Чорнобильської катастрофи: <https://youtu.be/bhZ-Qc1RrS4>

Камиш, Маркіян. Оформляндія або Прогулянка в Зону

Емоційний вимір Чорнобильщини, занурення у світ нелегальних туристів-сталкерів. В цій книзі ви не знайдете стандартних описів Зони, історичних викладок і роздумів над істинними причинами Чорнобильської аварії.

Тут - погляд зсередини на явище нелегального туризму у Зону відчуження, яка є унікальною територією українського Полісся впродовж майже 30-ти років. Тут загрозливі зливи нічної Прип'яті та світанкові чари Полісся.

Дмитро Демішев.

«Чорнобиль: сучасне обличчя»

- Декілька років поспіль фотограф відвідував Чорнобильську зону відчуження та закарбовував на світлинах атмосферу місць, заради яких сотні тисяч людей знову й знову приїжджають сюди з різних куточків світу. Масив Чорнобильської атомної електростанції (ЧАЕС), один із реакторів якої вибухнув 1986 року, масштабні інженерні споруди, наукові лабораторії, десятки покинутих сіл і місто Прип'ять. А ще неймовірної краси природа, в яку буквально врізані індустриальні об'єкти, та люди - цікаві люди, які працюють у цьому радіаційно-небезпечному місці. Автор намагався передати свій суб'єктивний погляд на побачене, поділитися своїми враженнями.